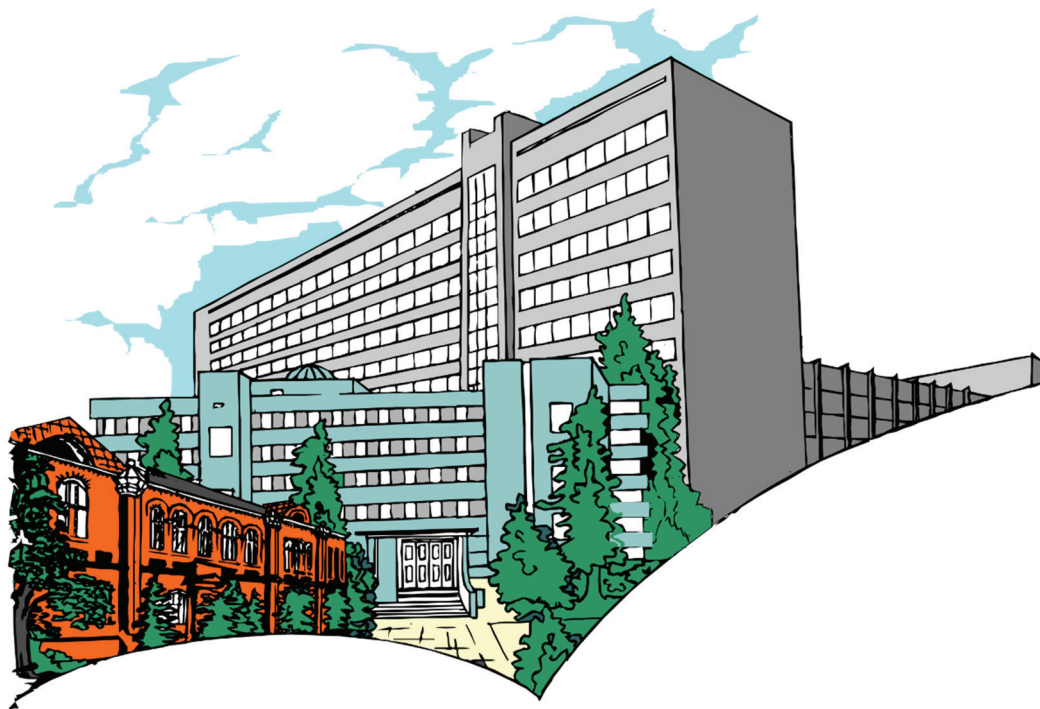

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин**

СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ З МІКРОЕКОНОМІКИ

**для студентів спеціальностей:
051 Економіка, 073 Менеджмент,
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
072 Фінанси, банківська справа та страхування
ступеня вищої освіти «бакалавр»**

УДК 330.1 (038)

С 48

Схвалила науково-методична рада Херсонського державного університету
(*протокол від «21» лютого 2018 року № 3*)

Рекомендовано до видання Вченою радою Херсонського державного університету
(*протокол від «26» лютого 2018 року № 9*)

Укладачі:

Ушкаренко Юлія Вікторівна, доктор економічних наук, професор, завідувача кафедрою економічної теорії та міжнародних економічних відносин Херсонського державного університету.

Чмут Анна Володимирівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин Херсонського державного університету.

Рецензенти:

Гончаренко Ірина Василівна – професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Маколаївського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор.

Соловійов Андрій Ігорович – декан факультету економіки і менеджменту Херсонського державного університету, доктор економічних наук, доцент

С 48 Словник основних термінів і понять з мікроекономіки для студентів спеціальностей 051 Економіка, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 072 Фінанси банківська справа та страхування ступеня вищої освіти «бакалавр» [Текст] / Ю.В. Ушкаренко, А.В. Чмут. – Херсон: вид-во ФОП Вишемирський В. С., 2019. – 35 с.

ISBN 978-617-7783-42-7 (електронне видання)

У посібнику представлено у систематизованому вигляді базова термінологія з дисципліни «Мікроекономіка», яка може бути корисною при вивченні всього блоку економічних дисциплін.

Для студентів вищих навчальних закладів освіти.

Для студентів спеціальностей 051 Економіка, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 072 Фінанси банківська справа та страхування ступеня вищої освіти «бакалавр»

ISBN 978-617-7783-42-7 (електронне видання)

© Ушкаренко Ю.В., Чмут А.В., 2019

© ХДУ, 2019

© Вишемирський В.С., 2019

Вказівки до користування словником

Словник основних термінів і понять з мікроекономіки розрахований передусім для студентів, що здійснюють навчання за спеціальностями економічного профілю, але може стати у пригоді й студентам інших спеціальностей університету при вивченні курсу «Економіка». Студенти спеціальностей 051 Економіка, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 072 Фінанси банківська справа та страхування вивчають дисципліну «Мікроекономіка» в третьому навчальному семестрі.

Пропонований нами «Словник основних термінів і понять з мікроекономіки» містить близько трьохсот найбільш уживаних термінів та терміносполучень з мікроекономіки. Структура словникових статей така: терміни подаються в алфавітному порядку; після відповідного поняття дається визначення або пояснення.

Сподіваємося, що словник стане у пригоді студентам-економістам і тим, хто цікавиться питаннями економіки взагалі.

АЛФАВІТ

Аа	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд
Ее	Єє	Жж	Зз	Ии	Іі
Її	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн
Оо	Пп	Рр	Сс	Тт	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ
Ь	Юю	Яя			

А

Абсолютно необхідне благо – благо, відсутність якого не компенсується будь-якою кількістю інших.

Абстрагування – це навмисне спрощення досліджуваного об'єкта шляхом усунення з аналізу деяких його деталей.

Аксіома порівнянності – серед пари наборів благ споживач здатний обрати привабливіший для себе.

Аксіома транзитивності – якщо набір благ А привабливіший, ніж Б, а Б ніж В, то набір А привабливіший, ніж В.

Акциз – податок, який стягується з одиниці проданої продукції у встановленому розмірі.

Алокація Парето-ефективна – стан економіки, при якому ніякі зміни у виробництві і розподілі не можуть підвищити добробут хоча б одного члена суспільства без погіршення добробуту інших.

Альтернативна вартість – можливості, втрачені через недостатньо ефективне використання ресурсів фірми.

Альтернативна вартість капіталу – норма віддачі, яку можна одержати, інвестуючи в інший проект з однаковим ступенем ризику.

Альтернативні витрати – це витрати на ресурси, що знаходяться у власності підприємства. їх неможливо відобразити у бухгалтерській відомості, тому вони ще мають назву - **неявні витрати**. Ці витрати не виплачуються стороннім постачальникам ресурсів, тому їх ще називають **внутрішніми витратами**.

Амортизація – зношування основних фондів підприємства, яке виражається у відшкодуванні втрачених у даному році капітальних коштів.

Аналіз загальної рівноваги – метод аналізу, який одночасно визначає ціну та кількість товару на декількох ринках.

Аналіз часткової рівноваги – визначення цін та кількостей рівноваги на певному ринку, яке ігнорує вплив з боку інших ринків.

Антимонopolно політика – це політика держави, спрямована на регулювання діяльності існуючих монопольних утворень та контроль за виникненням нових монопольних структур.

Асиметрична інформація – ситуація, за якої покупець та продавець володіють різною інформацією щодо угоди.

Б

Балансові витрати – фактичні витрати плюс амортизаційні нарахування на капітальне устаткування (нарахування визначає податкова інспекція).

Бар'єри для вступу в галузь – це штучно зведені або природні перешкоди для входження нових фірм у певну галузь.

Бартер – обмін товару або послуги безпосередньо на інший товар або послугу без використання грошей або кредиту.

Безробіття – перевищення обсягу пропозиції над обсягом попиту на ринку праці.

Блага – товари, послуги та соціально-екологічні умови, які задовольняють потреби людини або які людина вимушена споживати чи використовувати.

Блага (товари) низької споживчої цінності – блага (товари), споживання яких зменшується у разі збільшення доходу споживача.

Блага з від'ємною корисністю (антиблага) – блага, збільшення яких небажане для людини.

Блага з додатною корисністю – блага, збільшення обсягу яких у розпорядженні людини є привабливим для неї.

Благо виключне – благо, недоступне тим, хто не готовий заплатити за нього ринкову ціну.

Благо невиключене – благо, споживання якого не можна обмежити шляхом встановлення плати за його використання.

Благо конкурентне – благо, споживання якого одним суб'єктом виключає можливість його споживання іншим суб'єктом.

Благо неконкурентне – благо, споживання якого одним суб'єктом не виключає можливість його споживання іншим суб'єктом.

Благо змішане – благо, яке є одночасно конкурентним і невиключним або неконкурентним та виключним.

Благо приватне – благо, яке є одночасно конкурентним і виключним.

Благо суспільне – благо, яке є одночасно неконкурентним і невиключним.

Бухгалтерський прибуток – це різниця між сукупною виручкою і бухгалтерськими витратами.

Бухгалтерські витрати – оцінюють фактичні витрати факторів виробництва у формі прямих платежів.

Бюджет – це кількість грошей, яка доступна споживачеві для витрат у певний період часу.

Бюджетна лінія – сукупність точок, яка зображує різні поєднання кількості двох благ, які доступні споживачу при даних цінах і бюджеті.

Бюджетна лінія – двохперіодна сукупність точок, які є всеможливими поєднаннями обсягів споживання у поточному і майбутньому періодах при даній ставці проценту та заданому бюджеті поточного періоду.

B

Верхня межа ціни – максимальна ціна, яку уряд дозволяє фірмам призначати на товар.

Взаємодоповнюючі (комплементарні) блага – два блага, зростання ціни одного з яких призводить до зменшення попиту на інше, і навпаки.

Взаємозамінні блага – два блага, зростання ціни одного з яких призводить до зростання попиту на інше, і навпаки.

Вибір – прийняття та реалізація рішень на підставі уподобань та наявних ресурсів.

Виробники – люди і фірми, які використовують виробничі ресурси для виготовлення товарів та надання послуг.

Виробнича функція – це співвідношення між будь-яким набором факторів виробництва і максимальним обсягом продукції: $Q = f(L, K, Z)$, де L - праця, K - капітал і Z - земля.

Виробнича функція (спрощена) показує максимально можливий обсяг випуску товару при використанні певних факторів виробництва. Аналіз поведінки виробника містить припущення, що у виробництво залучається два ресурси - праця та капітал. Тоді у спрощеному вигляді виробнича функція має вигляд:

$$Q = f(L, K)$$

Виробничий надлишок різниця між ринковою ціною товару та граничними витратами виробництва, взята для всіх одиниць продукції.

Виробничі ресурси – це всі природні ресурси, людські ресурси і ресурси, виготовлені людиною (капітал), що використовуються у виробництві товарів та послуг.

Виручка - валовий дохід від обсягу проданої продукції:
 $TR = P \cdot Q$

Витрати альтернативні – цінність тих благ, які можна було б виготовити за допомогою витрачених на виробництво даного блага факторів.

Витрати граничні збільшення загальних витрат при збільшенні випуску на одиницю.

Витрати змінні – витрати, що змінюються зі зміною випуску.

Витрати на здійснення операції – витрати, пов'язані з купівлею або продажем товарів та послуг, що не внесені в їх ціни.

Витрати постійні – витрати, що не змінюються зі зміною випуску.

Витрати середні – витрати на одиницю випуску.

Виявлене уподобання – підхід до споживчої теорії, згідно з яким уподобання визначаються спостереженням рішень, які приймають споживачі.

Віддача – сумарний потік грошей, який дає актив як частку від своєї ціни.

Віддача від масштабу – відношення між темпом зміни випуску й однаковим для усіх факторів темпом зміни обсягу їхнього використання.

Відмова ринку – нездатність ринкового механізму у визначених умовах забезпечити досягнення ефективності за Парето.

Відносні ціни – це головні сигнали, що використовуються споживачами та виробниками, для відповіді на три основні запитання організації економіки: Що виробляти? Як виробляти? Хто споживатиме створене благо?

Вільний вхід (вихід) – ситуація на ринку, коли фірми можуть увійти у галузь або вийти з неї за відсутності необоротних витрат.

Влада – спосіб координації, що базується на наказах, інструкціях, директивах.

Влада над ринком – здатність впливати на ціну, одержуючи при цьому прибуток. Стосується монопольної або ж монопсонічної влади.

Внутрішні (неявні) витрати – це витрати на власні ресурси підприємця, вони дорівнюють грошовим платежам, які міг би одержати власник, якби використовував власний ресурс іншим, найкращим зі способів його застосування.

Внутрішня доходність інвестиційного проекту – еквівалент ставки позичкового відсотка, за якої проект можна реалізувати за рахунок позики під складні відсотки.

Впливи на добробут – вигоди і втрати, спричинені політикою уряду.

Вхідний бар'єр – все, що робить неможливим вхід нових фірм до ринку, стає необхідним тоді, коли фірми, що вже діють на ринку, прагнуть зберегти своє монопольне становище.

Г

Гранична виручка це приріст валової виручки, що відбувся за рахунок продажу додаткової одиниці товару.

Гранична ефективність ресурсу приріст випуску за умови збільшення використання ресурсу на одиницю.

Гранична корисність збільшення загальної корисності при збільшенні споживання блага на одиницю.

Гранична корисність доходу приріст корисності на одиницю збільшення доходу.

Гранична норма заміни кількість одного товару, від якого відмовиться споживач, щоб одержати додаткову одиницю іншого товару.

Гранична норма технічної заміни двох факторів величина, яка показує, на скільки одиниць можна зменшити обсяг використання одного фактора у випадку збільшення обсягу використання іншого фактора на одиницю, зберігаючи незмінним загальний випуск.

Гранична норма технологічного заміщення (marginal rate of technical substitution - *MRTS*) показує кількість одного фактора виробництва, яку здатна замінити одиниця іншого фактору, при незмінному обсязі випуску продукції.

Гранична норма трансформації (marginal rate of transformation - *MRT*) показує кількість одного блага, яку здатна замінити одиниця іншого блага, при незмінних виробничих можливостях.

Гранична продуктивність фактора збільшення загального випуску при залученні у виробництво додаткової одиниці фактору.

Гранична суспільна корисність додаткова корисність, отримана всім суспільством за умови збільшення споживання блага на одиницю.

Гранична схильність до споживання частка додаткового доходу, яка використовується для споживання при збільшенні доходу на одиницю.

Граничний аналіз це дослідження того, як кожна додаткова операція, здійснена за певний період, впливає на мету, досягти якої прагне людина.

Граничний дохід приріст доходу у разі збільшення виробництва на одиницю.

Граничні витрати це приріст сукупних витрат в результаті приросту обсягу випуску на одиницю, або додаткові витрати, пов'язані з виробництвом додаткової одиниці продукції.

Граничні витрати у довгостроковому періоді це величина зміни витрат при зміні обсягу випуску, коли всі фактори виробництва є змінними; це приріст витрат виробництва в умовах можливої зміни розмірів фірми.

Граничні суспільні витрати зміна сукупних суспільних витрат на одиницю зміни обсягу виробництва.

Гроші загальноприйнятний еквівалент кінцевої плати за товари та послуги, тобто засіб обігу.

Д

Дедукція – це висування гіпотез на основі несистематичних спостережень, практичного досвіду, інтуїції, логічних роздумів із подальшою їх перевіркою на фактах.

Дефіцит – перевищення обсягу попиту порівняно з обсягом пропозиції, що у свою чергу виникає в результаті запровадження (з різних причин) ринкової ціни, яка нижча ціни рівноваги.

Джерело ризику – об'єкт або процес, який породжує невизначеність у прийнятті рішень.

"Дилема олігополістів" – це модель олігополістичного ціноутворення, в якій кожна фірма, вирішуючи проблему рівня цін, діє в умовах, що виключають співробітництво, самостійно реалізує свій потенціал, але зважає на своїх конкурентів.

Двостороння монополія – ринок з одним покупцем та одним продавцем.

Дисконт – засіб надання переваги економічним суб'єктом нинішнім благам у порівнянні із майбутніми, який показує на скільки одиниць повинен збільшитися обсяг благ майбутнього періоду при зменшенні обсягу благ у поточному періоді на одиницю, щоб при цьому добробут суб'єкта не змінився; стосовно грошей: на скільки повинна зрости сума грошей, надана у кредит на визначений час, щоб добробут суб'єкта не змінився.

Дисконтування – приведення цінності майбутніх періодів до поточного періоду.

"Дилема ув'язнених" – варіант конкуренції, за якої всі фірми виграють від співробітництва, проте кожна має потужний стимул знизити ціни своїх конкурентів.

Дискримінація за ціною – призначення різних цін на один і той же товар для різних груп покупців на основі еластичності їх попиту.

Дискримінація за ціною першого ступеня – призначення на товар індивідуальної ціни для кожної особи.

Дискримінація за ціною другого ступеня – призначення різних цін на різні кількості одного товару.

Дискримінація за ціною третього ступеня – поділ споживачів на дві чи більше груп з різними рівнями попиту на товар, щоб призначити різні ціни для різних груп.

Діаграма Еджворта або **короока Еджворта** – це графічне відображення ефективного розподілу благ у процесі обміну, або виробництва. Діаграма представляє собою прямокутник, отриманий в результаті суміщення плоскостей при розподілі товарів X та Y між двома споживачами або розподілі ресурсів L та K. між двома виробниками.

Довгостроковий період фірми – це тривалий період часу, достатній для зміни обсягів всіх ресурсів, у тому числі і виробничих потужностей.

Довгострокові сукупні економічні витрати – це мінімальний рівень економічних витрат, необхідний для виробництва певної кількості благ у довгостроковому періоді.

Домогосподарство – це економічна одиниця, що складається з однієї або більше осіб, які ведуть спільне господарство, яка забезпечує економіку ресурсами і використовує зароблені при цьому кошти на поточне споживання товарів та послуг і заощадження з метою задоволення своїх потреб.

Досконала конкуренція – структура ринку, за якої багато порівняно невеликих фірм виробляє і продає однакові продукти. Окремі фірми за цих умов не впливають на ціну і відсутні значні перешкоди для вступу чи виходу з галузі.

Доход – платежі домогосподарствам від продажу або надання в оренду виробничих ресурсів.

Дуалізм у теорії споживання – оптимальний розподіл суми доходу між двома товарами можна визначити, вибираючи найвищу криву байдужості (індиферентності), яка дотична до лінії бюджету, або ж вибираючи найнижчу лінію бюджету, що є дотичною до даної кривої байдужості.

Дугова еластичність попиту – вимірювання еластичності, яким користуються при відносно великих цінових змінах.

Дуополія – це галузь, у якій існує тільки два продавці. Окремий випадок олігоноліального ринку.

E

Економічна рента – різниця між виплатами ресурсу виробництва та мінімальною сумою, яку необхідно витратити, щоб одержати цей ресурс.

Економічна система – це інституційна структура, яку суспільство застосовує, щоб спрямовувати його ресурси у виробництво і розподіляти товари та послуги.

Економічна система – це сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, які характеризуються цілісністю, єдністю взаємовідносин, що складаються з приводу виробництва, розподілу, обміну та споживання економічних благ.

Економічний прибуток – різниця між повним виторгом фірми та явними і неявними витратами виробництва, враховуючи вартість втрачених можливостей, зокрема таку як нормальний прибуток.

Економічні витрати – це ті суми грошей, які фірма зобов'язана виплатити кожному постачальнику ресурсів, щоб забезпечити їм такий рівень доходів, який дозволив би утримати ресурси у межах даного виду діяльності, відволікти їх від використання в альтернативних виробництвах.

Економічні потреби – бажання, які можна задовольнити, споживаючи товар або послугу.

Економічні стимули – фактори, що мотивують та впливають на поведінку окремих осіб та організацій, зокрема, фірм та державних установ.

Економія за обсягом має місце тоді, коли витрати фірми зростають менше ніж удвічі у відповідь на подвоєння обсягу виробництва.

Економія на масштабах має місце тоді, коли одна фірма виробляє більший обсяг двох видів продукції, ніж можуть виробити дві спеціалізовані фірми.

Еластичність – вимірювання процентної зміни в одній із змінних величин внаслідок зростання в іншій змінній на 1%.

Еластичний попит має місце тоді, коли відсоткова зміна у кількості попиту на товар внаслідок зміни в ціні на 1% за величиною перевищує одиницю.

Еластичність попиту за доходом – процентна зміна обсягу попиту, що припадає на відсоток зміни доходу споживача (або інколи доходів всіх споживачів), для нормальних товарів коефіцієнт еластичності попиту за доходом додатний, для товарів нижчої споживчої цінності від'ємний.

Еластичність попиту за ціною – відносна зміна обсягу попиту, що припадає на одиницю відносної зміни ціни.

Еластичність пропозиції за ціною – відносна зміна обсягу пропозиції, що припадає на одиницю відносної зміни ціни.

Ефект "сноба" – протилежно спрямована зміна обсягу попиту на благо одним споживачем у відповідь на зміну обсягу попиту інших споживачів.

Ефект доходу – зміна споживання блага, викликана зміною реального доходу внаслідок зміни ціни на благо.

Ефект доходу за Слуцьким – різниця між загальною зміною обсягу попиту на благо при зміні його ціни й ефектом заміни за Слуцьким.

Ефект доходу за Хіксом – зміна обсягу попиту на благо при заданому номінальному доході споживача і зміні його реального доходу через зміну ціни на дане благо.

Ефект заміщення – зміна у споживанні товару, пов'язана зі зміною його ціни, за умови, що рівень задоволення залишається постійним.

Ефект заміщення за Слуцьким – зміна обсягу попиту на благо при зміні його ціни і збереженні купівельної спроможності споживача на вихідному рівні за рахунок відповідної зміни номінального доходу.

Ефект заміщення за Хіксом – зміна обсягу попиту на благо при зміні його ціни і збереженні добробуту споживача на вихідному рівні за рахунок відповідної зміни номінального доходу; виражається у тому, що в зазначених умовах споживач збільшує (зменшує) попит на дешеве (дорожче) благо за рахунок скорочення (збільшення) попиту на інші блага.

3

Загальна рівновага – стан економіки, за якого балансується система взаємопов'язаних індивідуальних ринків споживчих благ та ресурсів, задовольняється попит усієї сукупності споживачів у благах та виробників у ресурсах.

Закон зростаючої альтернативної вартості – кожна додаткова одиниця виробництва (споживання) одного блага вимагає дедалі більших втрат іншого.

Закон зростаючої граничної тяжкості праці – необхідність збільшення компенсації кожної додаткової одиниці трудової активності.

Закон зменшення граничної норми технологічної заміни – зменшення технологічної норми заміни фактора у разі збільшення використання ресурсу.

Закон попиту – у разі збільшення (зменшення) ціни обсяг попиту зменшується (збільшується).

Закон пропозиції – обсяг пропозиції зростає (спадає) за підвищення (зниження) ціни.

Закон спадних граничних витрат – зниження граничних витрат за підвищення обсягу виробництва.

Закон спадної граничної корисності – кожна додаткова одиниця споживання блага забезпечує дедалі менший приріст корисності.

Закон спадної граничної сподіваної корисності – спад граничної сподіваної корисності за умови збільшення обсягу страхованого активу.

Звичайні блага – блага, споживання яких зростає (спадає) за зниження (підвищення) ціни.

Зміна обсягу попиту – зміна величини попиту у разі зміни ціни на благо за інших однакових умов.

Зміна попиту за кожної ціни – споживачі купуватимуть порівняно більший (менший) обсяг блага.

Змінні витрати – це вартість змінних ресурсів, що використовуються для виробництва заданого обсягу продукції, тому ці витрати залежать від випуску продукції.

Земля або природні ресурси – речовини природи, а також предмети праці, які вже пройшли обробку.

Земельна рента – це регулярно одержуваний землевласником надлишковий доход, не пов'язаний з підприємницькою діяльністю.

Закон Вальраса – це, якщо в економіці, що складається з n кількості взаємопов'язаних ринків, на $n - 1$ ринку досягнута рівновага, то і на останньому ринку буде рівновага.

Закон Госена перший – гранична корисність благ спадає.

Закон Госена другий – при заданих цінах і заданому бюджеті споживач досягає максимуму корисності тоді, коли відношення граничної корисності до ціни однакове для всіх споживчих благ.

Закон спадної віддачі у міру зростання кількості ресурсу (за умови, що решта ресурсів залишаються незмінними) додатково вироблена кількість продукції зменшуватиметься.

Закон Шермана – закон, що забороняє укладання контрактів, об'єднання чи таємні змови, які обмежують торгівлю, і проголошує монополізацію або спробу монополізації незаконною.

I

Ізокванта – множина точок, що зображує сполучення, визначені кількістю двох факторів виробництва, які забезпечують заданий обсяг випуску.

Ізокоста – крива рівновеликих витрат, що містить всі можливі комбінації двох факторів виробництва, які можна придбати за певну суму грошей.

Ізопрофіта – множина точок, що зображує різні комбінації випуску і витрат фактора, що забезпечують однаковий прибуток.

Імовірність – ступінь частоти події або ступінь впевненості особи у тому, що подія трапиться.

Інвестування – це процес створення або поповнення капітальних фондів за рахунок фінансових ресурсів.

Інвестиції в людський капітал (human-capital investment) – це заходи щодо підвищення кваліфікації та продуктивності праці (витрати на освіту, охорону здоров'я, підвищення соціальної мобільності працівника).

Індекс споживчих цін – засіб вимірювання сукупного рівня цін, який ґрунтується на великому ринковому кошикові товарів.

Індекс Лернера – показник, що характеризує ступінь монополізації ринку, враховуючи відносну "націнку" виробника.

Інтерналізація зовнішніх ефектів – переведення зовнішніх ефектів у стримуючі або стимулюючі фактори для виробників та споживачів таким чином, що ринкова рівновага більше наближається до соціального оптимуму.

Індукція – це хід дослідження від окремих фактів до загальних висновків і узагальнень.

К

Капітал (фізичний капітал) – це вироблені раніше блага, які використовуються як засоби виробництва інших благ, зокрема, споруди, устаткування, інструменти, складські запаси, тобто майно фірми тривалого користування.

Капіталомісткість праці – відношення обсягу капіталу до обсягу праці.

Кардиналістська концепція – теорія споживчого попиту, заснована на допущенні можливості кількісного виміру корисності.

Карта байдужості – це сукупність кривих байдужості, кожна з яких представляє різний рівень корисності.

Карта ізоквант – набір ізоквант, кожен з яких показує максимальний обсяг, якого можна досягти для будь-якого набору ресурсів.

Карта ізокост – це множина ізокост, яка ілюструє різні довгострокові сукупні витрати.

Картель – змова декількох фірм-виробників (продавців) з метою максимізації прибутку, які спільно діють на ринку як фірма-монополіст, контролюючи обсяг виробництва та ціну блага.

Коефіцієнт еластичності випуску від масштабу показує, на скільки відсотків зміниться обсяг випуску при зміні темпу зростання усіх факторів на один відсоток.

Коефіцієнт еластичності випуску за факторами показує, на скільки відсотків зміниться обсяг випуску при зміні обсягу фактора на один відсоток.

Коефіцієнт еластичності заміни (субституції) факторів виробництва показує, на скільки відсотків зміниться капіталомісткість праці при зміні граничної норми технічної заміни капіталу працею на один відсоток.

Коефіцієнт еластичності попиту за ціною (прямої еластичності попиту) показує, на скільки відсотків зміниться обсяг попиту, якщо ціна запитуваного блага, що користується попитом, зміниться на один відсоток.

Коефіцієнт еластичності попиту за доходом показує, на скільки відсотків зміниться обсяг попиту на благо при зміні доходу споживача на один відсоток.

Коефіцієнт еластичності пропозиції за ціною (прямої еластичності пропозиції) показує, на скільки відсотків зміниться обсяг пропозиції, якщо ціна запропонованого блага зміниться на один відсоток.

Коефіцієнт перехресної еластичності попиту показує, на скільки відсотків зміниться обсяг попиту одного блага при зміні ціни іншого блага на один відсоток.

Командна економіка – економіка, у якій переважна частка виробництва та розподілу централізовано планується і контролюється.

Конкуренція – спроби двох або більше осіб чи організацій купити або продати одні і ті ж товари, послуги або виробничі та фінансові ресурси.

Конкурентний ринок – ринок, на який фірми можуть легко входити та легко виходити з нього, не маючи необоротних витрат.

Корисність – міра задоволення потреб споживачів від споживання товарів, послуг, а також проведення дозвілля.

Короткостроковий період фірми – це період часу, у якому виробничі потужності фірми фіксовані, але обсяг виробництва можна розширити чи зменшити за рахунок більшої або меншої кількості живої праці, сировини.

Короткострокові сукупні економічні витрати – мінімальний рівень економічних витрат, необхідний для виробництва певної кількості благ у короткостроковому періоді.

Корпорація – правова форма ділової фірми, у якій відповідальність власників за борги фірми обмежена сумою, яку вони заплатили за купівлю акцій, здійснюючи інвестування у фірму.

Комплементарність – необхідність взаємодоповнення одного блага або ресурсу іншим благом або ресурсом.

Крива "дохід-споживання" – множина точок, що зображує набори двох благ, які запитує споживач при різних розмірах свого бюджету в заданій системі цін.

Крива "ціна-споживання" – множина точок, яку зображують набори двох благ, що запитує споживач при заданому бюджеті і зміні ціни одного з благ.

Крива байдужості – це лінія рівної корисності, усі точки якої показують множину наборів комбінацій двох благ, що забезпечують один і той самий рівень корисності.

Крива виробничих можливостей – множина точок, що зображує Парето-ефективні обсяги виробництва двох благ.

Крива Енджела – крива, яка описує зв'язок між кількістю спожитого товару та рівнем доходу.

Крива Лаффера – графічне зображення залежності, що статистично спостерігається, між ставкою прибуткового податку і величиною податкових надходжень.

Крива попиту – множина точок, яка показує кількість товару, яку споживачі готові придбати як функцію ціни на нього.

Крива пропозиції – множина точок, яка показує кількість товару, яку виробники готові продати залежно від ринкової ціни.

Крива трансформації виробничих можливостей – крива, що обмежує множину допустимих наборів виробництва благ.

Л

Лінія експансії – крива, що ілюструє поєднання робочої сили та капіталу, яку фірма вибиратиме для мінімізації витрат на кожний з рівнів виробництва.

Лінія заробітної плати – різновид бюджетної лінії; множина точок, яка зображує доступні для індивіда при даній ціні праці сполучення різних кількостей вільного часу і грошей.

Лінія ринкової доходності цінних паперів – рівняння, за яким доходність цінного паперу визначається безризиковою ставкою доходності, сподіваною доходністю ринкового портфеля, ризиком ринкового портфеля та величиною коваріації між доходністю цінного паперу та доходністю портфеля.

Людський капітал – це здатність людини одержувати дохід від реалізації своїх трудових спроможностей. Він включає індивідуальні психо-фізичні здібності людини, а також здібності, придбані в процесі праці, підвищення кваліфікації та освіти.

М

Макроекономіка – розділ економіки, який вивчає економічні явища, що відображають функціонування економіки як єдиного цілого, зокрема такі, як національний дохід, інфляція, безробіття та економічне зростання.

Максимізація прибутку – мета фірми, яка досягається тоді, коли гранична виручка фірми дорівнює граничним витратам виробництва, у точці, де граничні витрати радше зростають, аніж зменшуються.

Мито – плата в державний бюджет за імпорт іноземних товарів.

Мікроекономіка – це розділ економічної теорії, який вивчає діяльність окремих економічних одиниць і структур, таких як домашні господарства, фірми, ринки окремих благ.

Мікроекономіка – розділ економічної теорії, що вивчає діяльність окремих господарюючих суб'єктів в умовах обмеженості ресурсів з метою максимізації своєї вигоди.

Модель – спрощене уявлення досліджуваного об'єкта за рахунок абстрагування від його несуттєвих для цілей дослідження властивостей.

Модель "лідерство в цінах" – модель олігополії, у якій найбільшій або найефективнішій фірмі галузі відводиться роль цінового лідера, решта встановлюють ціни слідом за ним і не змінюють їх доти, доки лідер не проголосить про нову зміну своєї ціни.

Модель "домінуючої фірми" – модель олігополії, в якій одна фірма призначає ціну, знаючи, що решта фірм вироблятимуть за цієї ціни стільки продукції, скільки вони захочуть.

Модель загальної економічної рівноваги Вальраса – відображає взаємозв'язок ринків готової продукції і ринків факторів виробництва в умовах досконалої конкуренції, яка дозволяє забезпечити одночасну рівновагу множини ринків.

Модель загальної рівноваги Ерроу-Дебре – відображає економіку з сукупністю споживачів і виробників, кожен з яких діє на власний розсуд і може взаємодіяти з усіма іншими за умови збалансованості видатків і надходжень.

Модель Курно – модель олігополії, у якій фірми припускають, що обсяг виробництва їх конкурентів фіксований, і одночасно вирішують, скільки продукції їм виробляти.

Модель споживача – споживач прагне до найпривабливішого набору благ серед усіх можливих.

Модель Стакелберга – модель олігополії, у якій одна фірма визначає обсяг виробництва до того, як це зробить решта фірм.

Модель ціноутворення "витрати плюс" – це практичний метод, за яким фірма оцінює свої витрати на деякому плановому рівні і встановлює відсоткові накидки на витрати з таким розрахунком, щоб забезпечити середній прибуток у довгостроковому періоді -приблизно 15 \% на весь вкладений капітал.

Монополістична конкуренція – ринок, на якому фірми конкурують, пропонуючи різні товари, які легко замінити один одним, причому вхід до ринку та вихід з нього порівняно легкий.

Монополія – ринкова структура, при якій єдина фірма виробляє або продає всю кількість певного товару чи послуги на ринку.

Монопольна влада – можливість монополії впливати на рівень ринкової ціни за допомогою зміни обсягу пропозиції.

Монопсонічна влада – можливість монопсонії впливати на рівень ринкової ціни за допомогою зміни обсягу попиту.

Монопсонія – структура ринку з єдиним покупцем деякого товару, послуги або виробничого ресурсу.

Н

Надлишковий попит – попит, який виникає, коли кількість попиту перевищує кількість пропозиції через те, що верхня межа ціни утримує ціну на товар нижче від ціни рівноваги.

Надлишок – перевищення пропозиції над попитом внаслідок того, що ціна продукту вища за рівноважну ціну.

Надлишок виробника – різниця між сумою грошей, отриманої за продану продукцію, і мінімальною сумою грошей, за якої виробник був готовий продати цю продукцію.

Надлишок споживача – різниця між максимальною сумою грошей, що споживач погоджується заплатити за даний обсяг благ, і тією сумою грошей, що він за нього заплатив.

Невизначеність – неоднозначність умов та параметрів у разі прийняття рішень.

Неявні витрати – це ті витрати, що обумовлені використанням власних ресурсів (факторів виробництва) підприємця (капітал, підприємницькі здібності).

Неякісні товари – це товари, споживання яких зменшується в міру росту доходу споживача.

Номинальна ставка дисконту – ставка дисконту, яка включає вплив інфляційних процесів.

Номинальна ціна – ціна, що фактично призначається на товар у певний період часу.

Норма віддачі – ставка дисконту, яка відповідає даному доходу по облігації.

Нормальний прибуток – це мінімальний дохід, який дозволяє утримати ресурси власника у межах даного виду діяльності, він представляє собою неявні витрати виробництва, які зараховують до сукупних витрат.

Нормативний аналіз – аналіз, що закінчується рекомендацією або вказівкою.

Нормальні товари – це товари, споживання яких зростає в міру росту доходу.

O

Обмеженість – ситуація, за якої людські бажання сягають поза можливості задоволення наявними ресурсами.

Обмін – торгівля товаром чи послугою в обмін на інший товар чи послугу або торгівля за гроші.

Обсяг попиту – максимальна кількість блага, яку споживач готовий купити за даною ціною.

Обсяг пропозиції – максимальна кількість блага, яку виробник готовий продати за даною ціною.

Однорідні продукти – продукти (товари або послуги), що є однаковими з точки зору певної ознаки.

Олігополія – це структура ринку, за якої невелика група фірм-виробників (продавців) виробляє значну частку обсягу пропозиції на ринку.

Олігопсонія – ринок, на якому є кілька покупців.

Ординалістська концепція – теорія споживчого попиту, заснована на допущенні можливості порядкового виміру корисності і яка заперечує можливість кількісного її виміру.

П

Парадокс Гіффена – збільшення (зменшення) обсягу попиту на благо при підвищенні (зниженні) його ціни, що пояснюється тим, що ефект доходу перевищує ефект заміни.

Парадокс Кондорсе – нетранзитивність групових переваг, що виявляються на основі голосування більшістю голосів.

Парето-ефективний (оптимальний) стан економіки – стан, при якому ніякі зміни у виробництві і при розподілі не можуть підвищити добробут хоча б одного члена суспільства без погіршення добробуту інших.

Парето-ефективність в обміні – такий розподіл заданої сукупності благ між індивідами, при якому за рахунок їхнього перерозподілу не можна підвищити добробут хоча б одного члена суспільства без погіршення добробуту інших.

Парето-ефективність у виробництві – таке використання заданої сукупності факторів виробництва, при якому за рахунок їхнього міжгалузевого перерозподілу не можна збільшити випуск хоча б одного блага без зниження випуску інших.

Партнерство – правова форма фірми, подібна до індивідуальної власності, але на відміну від неї для двох або більше власників, які погоджуються розподіляти між собою прибутки або втрати фірми у деякій заздалегідь обумовленій пропорції.

Підприємництво – це ініціативна діяльність, пов'язана з виробництвом товарів і послуг, яка передбачає використання власних коштів і готовність ризикувати ними з метою одержання прибутку.

Повна і ефективна зайнятість – рівновага на ринку праці, при якій цінність граничного продукту праці дорівнює граничним витратам на працю.

Податок Пігу – плата, стягнута з виробників негативних зовнішніх ефектів, що зрівнює приватні витрати із суспільними витратами.

Поділ праці – спосіб організації праці, за якого кожний працівник виконує окрему спеціалізовану операцію (чи декілька операцій) загального процесу виробництва.

Позичковий відсоток – ринкова ставка дисконту.

Попит – залежність (відображається таблично, графічно чи аналітично), що показує, скільки одиниць товару або послуги покупці хочуть і спроможні купити при всіх можливих цінах протягом деякого періоду часу.

Порівняльна перевага – здатність виробляти деякий товар або послугу з меншою альтернативною вартістю порівняно з іншим виробником.

Послуги – різноманітні види діяльності, які задовольняють потреби людини.

Правило граничної рівності – правило для оптимізації вибору між двох чи більше альтернатив, суть якого наступна: щоб максимізувати корисність, споживачу треба зрівноважити граничну цінність кожної гривні, витраченої на кожен із спожитих товарів.

Правило найменших витрат – це умова, за якої витрати мінімізуються у тому випадку, якщо кожна грошова одиниця, що витрачається на кожен ресурс, дає однакову віддачу однаковий граничний продукт.

Праця – потенціал фізичної і розумової енергії людей, яка використовується у процесі виробництва; кваліфіковані і некваліфіковані робітники, менеджери.

Прибуток – різниця між доходом та економічними сукупними витратами.

Природна монополія – галузь, в якій економія за обсягом є настільки значна, що ефективний рівень виробництва однієї фірми задовольняє попит цілого ринку.

Продукти спільного споживання (споживання без суперництва) – це такі продукти, які можуть використовуватися більше, ніж однією особою одночасно, не зменшуючи при цьому їх кількості для інших споживачів.

Продуктивність праці – середній продукт трудової діяльності у галузі або в економіці в цілому.

Пропозиція: пропозиція блага фірмою – обсяг блага, який окрема фірма може та хоче запропонувати на продаж за кожної конкретної ціни; ринкова пропозиція блага сума обсягів блага, які окремі фірми можуть та хочуть запропонувати на продаж за кожної конкретної ціни.

Процентна ставка, розрахована на термін погашення – процентна ставка, що врівноважує нинішню вартість всіх майбутніх платежів від боргового інструменту та його ціну на даний момент.

Пряма корисність – ступінь задоволення споживача від безпосереднього споживання блага.

P

Реальна ставка дисконту – дисконтна ставка, що застосовується тоді, коли потоки грошей (коштів) подані у реальних величинах, тобто після врахування темпів інфляції.

Реальна ціна – ціна на товар порівняно з сукупним рівнем цін.

Регулятивний лаг – затримка у часі, яка необхідна для зміни державою регульованої ціни.

Рента – економічна різниця між сумою грошей, яку власник фактора виробництва одержує за послуги фактора і мінімальною сумою грошей, за якої він згодний надати ці послуги.

Ресурс – суспільної власності ресурс, такий як повітря та вода, до якого кожен має вільний доступ.

Ризик – особливість процесу прийняття рішення за умов невизначеності.

Ризик соціальної напруги – напруга серед певних прошарків населення як наслідок непопулярних стратегічних заходів.

Ринки – місця, інститути або технологічні структури, де відбувається обмін товарами або послугами.

Ринки з конкуренцією – ринки, на яких покупці або продавці поодиночки мають мало або взагалі не мають можливостей вплинути на ціну.

Ринковий кошик (споживчий кошик) – це комбінація товарів та послуг для споживання їх протягом певного часу.

Ринковий попит – це сума індивідуальних попитів при певному рівні цін.

Ринок "чорний" – здійснення торгових угод за цінами, що перевищують встановлену державою верхню межу ціни або які не досягли встановлену державою нижню межу ціни.

Ринок двосторонньої монополії – ринок, на якому єдиний продавець зустрічається з єдиним покупцем.

Ринок двосторонньої олігополії – ринок, на якому декілька продавців протистоять декільком покупцям.

Ринок досконалої конкуренції – ринок гомогенного товару з великою кількістю продавців і покупців, на якому дії кожного з них не впливають на рівень ринкової ціни.

Ринок монополістичної конкуренції – ринок гетерогенного товару з великою кількістю продавців і покупців, на якому внаслідок диференціації продукції виробники мають монопольну владу.

Ринок монопольний – ринок, на якому один продавець, що не має потенційних конкурентів, протистоїть багатьом покупцям.

Ринок моносонічний ринок, на якому багатьом продавцям протистоїть один покупець, що не має потенційних конкурентів.

Ринок олігопольний – ринок гомогенного товару, на якому декілька продавців протистоять великій кількості покупців (олігополія пропозиції) чи кілька покупців протистоять великій кількості продавців (олігополія попиту).

Рівень доходності – відношення одержаного прибутку до величини витрат.

Рівновага – стан системи, який не може бути порушений без дії зовнішніх впливів.

Рівновага за Нешем – принцип взаємодії індивідів, коли кожен розглядає дії інших як незмінні, намагаючись максимізувати свою функцію корисності.

Рівновага виробника – це такий його стан, при якому він не бажає змінювати співвідношення факторів виробництва (праці та капіталу), що задіяні у виробничому процесі.

Рівновага економіки – чистого обміну стан економіки чистого обміну, за якого балансується пропозиція та попит кожного блага.

Рівновага конкурентного ринку – стан конкурентного ринку, за якого в учасників ринку відсутні мотиви до змін.

Рівновага Курно – рівновага за Нешем, що має місце тоді, коли фірми одночасно приймають рішення щодо кількості вироблюваної ними продукції.

Рівновага попиту та пропозиції – стан ринку, за якого обсяг попиту збігається з обсягом пропозиції.

Рівновага ринкова – стійка рівність обсягів попиту та пропозиції в умовах, за яких відхилення ціни від свого рівноважного значення супроводжується такою реакцією учасників ринкових угод, що повертає ціну до рівноважного значення.

Рівновага споживача – стан споживача, за якого у нього відсутні мотиви його порушувати.

Рівновага ринкова – нестійка рівність обсягів попиту та пропозиції в умовах, за яких відхилення ціни від свого рівноважного значення супроводжується такою реакцією учасників ринкових угод, що не повертає ціну до рівноважного значення.

Рівноважна ціна – ціна, що врівноважує попит і пропозицію внаслідок взаємодії конкурентних сил.

Рівняння рівноваги – конкурентного ринку рівність середніх сукупних, граничних витрат та ціни.

Рівняння рівноваги конкурентного ринку у довгостроковому періоді – рівність середніх сукупних довгострокових, граничних довгострокових витрат та ціни.

Рівняння Слуцького – рівняння, яке розподіляє вплив зміни ціни на кількість попиту, на ефект доходності та ефект заміщення.

Ринок ресурсів – це ринок, на якому фірми залучають виробничі послуги ресурсів.

Ринок товарів – це ринок, на якому споживачі купують, а фірми продають вироблені товари та послуги.

Ринок капітальних активів – це ринок де купують і продають фізичний капітал.

Ринок послуг капіталу – це ринок, на якому капітал орендується.

Ринок фінансового капіталу – це ринок купівлі-продажу цінних паперів та грошових кредитних ресурсів.

С

Сегмент ринку – відокремлення у просторі або в часі груп покупців, що розрізняються еластичністю попиту.

Середні видатки – ціна за одиницю товару, сплачувана покупцем.

Середні витрати – витрати, що припадають у середньому на одиницю продукції.

Середні змінні витрати – це кількість змінних витрат виробництва, що припадає на одиницю виробленої продукції.

Середні постійні витрати – це кількість постійних витрат виробництва, що припадає на одиницю виробленої продукції.

Середні сукупні витрати – це кількість сукупних витрат виробництва, що припадає на одиницю виробленої продукції.

Середній виграш лотереї – сподіваний (математичне сподівання) виграш в лотереї.

Середня вартість – виробничі витрати на одиницю продукції.

Середня виручка – це відношення сукупної виручки до кількості проданої продукції.

Середня продуктивність – сумарний обсяг на одиницю певного ресурсу.

Середня продуктивність фактору – відношення загального випуску до обсягу використовуваного фактора.

Споживач – особа (фізична чи юридична), яка споживає блага.

Споживча вартість – альтернативна вартість виснаження джерела при виробництві одиниці вичерпного ресурсу.

Споживчий надлишок – різниця між сумою, яку споживачі готові заплатити за товар, та тією сумою, яку вони фактично сплачують.

Ставка дисконтна – ставка, якою користуються для порівняння цінності грошової одиниці, що буде одержано в майбутньому, з вартістю грошової одиниці, одержуваної сьогодні.

Ставлення до ризику – нейтральність, схильність або несхильність до ризику.

Страховий внесок – плата за страхування страховій компанії з боку її клієнта.

T

Теорія сподіваної корисності – теорія, згідно з якою корисність ризикованої операції збігається зі сподіванням корисності її наслідків.

Товари – матеріальні об'єкти, які задовольняють потреби людини і можуть бути предметом купівлі-продажу.

Тотожність Слуцького – тотожність, що зображає зміну споживання у вигляді суми ефектів заміщення і доходу.

У

Умови збитковості фірми за досконалої конкуренції – ціна нижча від середніх сукупних витрат.

Умови прибутковості фірми за досконалої конкуренції – ціна перевищує середні сукупні витрати.

Уподобання – система цінностей людини щодо благ, інших людей, оточення.

Ф

Фактори виробництва – див. "Виробничі ресурси".

Фіаско ринку – ситуація, за якої ринкова рівновага не є ефективною з погляду суспільства.

Фіксовані витрати – витрати, що в короткостроковому періоді не залежать від обсягу виробництва.

Функції Торнквіста – математична формалізація кривих Енгеля для благ першої, другої необхідності і предметів розкоші.

Функція корисності – функція, яка набирає більшого значення для привабливішого набору споживчих благ.

Функція попиту – залежність обсягу продаж певного блага від його ціни.

Функція пропозиції – залежність обсягу пропозиції певного блага від його ціни.

Ц

Ціна - кількість грошей, яку люди сплачують при купівлі одиниці товару або послуги, або отримують при її продажу.

Ціна відносна - цінність товару, виражена у визначеній кількості деякого блага.

Ціна грошова - цінність товару, виражена у грошовій формі (у визначеній кількості грошей).

Ціна землі як безстрокового активу - це капіталізована земельна рента. Ділянка продається за таку суму, яка у разі її альтернативного використання принесе дохід, рівний земельній ренті.

Ціна капітальна - величина плати за покупку фактора виробництва.

Ціна попиту - максимальна кількість грошей, що споживач готовий заплатити за благо.

Ціна прокатна - величина плати за використання фактора виробництва в одиницю часу.

Ціна пропозиції- мінімальна кількість грошей, за яку виробник погоджується продати благо.

Ціна ринкова- ціна, що складається на ринку в ході взаємодії продавців і покупців при їхньому прагненні до досягнення своїх цілей.

Ціна рівноваги - ціна, при якій обсяг попиту дорівнює обсягу пропозиції.

Ціни загальної рівноваги - ціни, за яких балансується система індивідуальних ринків.

Ціни рівноваги економіки чистого обміну - ціни, за яких споживачі пропонують для обміну кожного блага не менше, ніж бажають придбати.

Цінова дискримінація - продаж гомогенного товару за різними цінами на ринках недосконалої конкуренції.

Цінова дискримінація першого ступеня - продаж кожної одиниці товару за її ціною попиту.

Цінова дискримінація другого ступеня - продаж окремих партій товару за різними цінами.

Цінова дискримінація третього ступеня- продаж товару за різними цінами на окремих сегментах ринку.

Цінова надбавка- додавання до вартості виробництва товару фіксованої відсоткової величини, що в сумі становить ціну продажу.

Цінове лідерство - форма неявної змови, за якої одна фірма на ринку призначає ціну, а решта наслідує її приклад.

Ч

Часткова рівновага - це встановлення рівноважних цін та рівноважних обсягів виробництва на окремих специфічних ринках, які є складовими загальної ринкової системи.

Чиста монополія - ситуація на ринку, коли одна фірма продає такий продукт, що не має близького замітника, і має значний контроль над ціною на цей продукт. Доступ на цей ринок закритий.

Чиста сьогоднішня цінність - існуюча дисконтована вартість очікуваних у майбутньому грошових надходжень від капіталовкладень, за винятком вартості капіталовкладень.

Чисті інвестиції - це сума валових інвестицій без суми амортизаційних відрахувань у певному періоді.

Ш

Шкідливі товари - це та група товарів, споживання яких шкідливе для споживача.

Ю

Юридична особа - це об'єднання, наділені майном, що діють від свого імені і в межах свого майна, мають громадські права та обов'язки і від свого імені виступають як одна зі сторін у судовому процесі.

Ютила (Ютиль) - умовна одиниця виміру індивідуальної корисності у кардиналістській концепції.

Я

Явні витрати - фактичні витрати фірми, включаючи заробітну плату, вартість матеріалів та орендну плату за користування майном.

Якість - сукупність технічних, економічних, експлуатаційних, соціальних та інших властивостей речей і процесів, що характеризують корисність; один з головних показників ефективності виробництва, науково-технічного, економічного і соціального прогресу.

Список використаної літератури

1. Бланк И.А. Словарь -справочник финансового менеджера / И.А. Бланк. – К.: Ника -Центр, 1998. – 480 с.
2. Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – М.: Энциклопедия, 1994. – 790 с.
3. Гордієнко Д.Д. Економічний тлумачний словник (2-е вид.) / Д. Д. Гордієнко.– Київ, ТОВ "КНТ" 2007 . – 360 с.
4. Економічний словник-довідник / [за ред. С.В. Мочерного]. – Київ : Феміна, 1995. – 368 с.
5. Задоя А. О. Мікроекономіка / А.О. Задоя . – К.:Знання, 2005. – 211с.
6. Калініченко О.В. Мікроекономіка. Практикум. Навчальний посібник /О.В.Калініченко, Л.М. Березіна. – К.: ЦУЛ, 2008. – 432 с.
7. Коноплицкий В. А. Экономический словарь : толково-терминологический / В. А. Коноплицкий, А. И. Филина. – Киев : КНТ, 2007. – 624 с.
8. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 679 с.
9. Рудий М. М. Мікроекономіка / М. М. Рудий. – К.: Каравела, 2008. – 32 с.
10. Словник термінів і понять з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів денної та заочної форми навчання напрямів підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика», 6.030507 «Маркетинг», 6.030508 «Фінанси і кредит», 6.030509 «Облік і аудит» / уклад. О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2015. – 32 с.
11. Стеблій Г. Я. Мікроекономіка / Г. Я. Стеблій. – К.: Інкос, 2007. – 221с.
12. Сухарський В. С. Економічний словник-довідник / В. С. Сухарський. – Тернопіль: Навчальна книга, 2002. – 328 с.
13. Уфимцева О.Ю. Мікроекономіка Курс.лекцій: Підручник / О.Ю. Уфимцева. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2012. – 340 с.

Науково-методичне видання

Ушкаренко Юлія Вікторівна
Чмут Анна Володимирівна

СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ
З МІКРОЕКОНОМІКИ

ISBN 978-617-7783-42-7 (електронне видання)

Підписано до видання 05.12.2019 р.
Формат 60x90/16. Гарнітура Times.
Умовн. друк. арк. 2,08. Обл.-вид. арк. 2,24.
Замовлення №1369

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи: серія ХС № 48 від 14.04.2005 р.
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2,
тел. (050) 133–10–13, e-mail: printvvs@gmail.com, vish_sveta@rambler.ru